

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Warszawa, dnia 28 stycznia 2014 r.

Bogdan Zdrojewski

DWIM/102 /14

J. Giderek W. Ole
31.01.14
611

30.01.14.
422 *Borusewicz*

Pan

Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Jana Rulewskiego złożone na 44. Posiedzeniu Senatu (przekazane pismem sygn. BPS/043-44-1932/13), uprzejmie przekazuję stosowne informacje.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego dostrzega, iż obecnie obowiązujące regulacje prawne dotyczące finansowania mediów publicznych są anachroniczne i nieskuteczne. W związku z powyższym prowadzone są prace mające na celu przygotowanie projektu ustawy o opłacie audiowizualnej, której celem będzie zmiana systemu finansowania mediów publicznych w Polsce. W pierwszej kolejności przygotowana została prawna i ekonomiczna analiza systemów finansowania mediów publicznych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Z analiz wynika, iż systemy znaczącej większości państw członkowskich opierają się na opłatach uiszczanych przez obywateli w formie abonamentu lub podatku. Finansowanie działalności mediów publicznych z opłat uiszczanych przez obywateli specjalnie na ten cel jest rozwiązaniem najczęściej przyjmowanym w Europie. Kwestia udzielania pomocy publicznej na działalność nadawców publicznych dostrzeżona została przez Komisję Europejską, która uregulowała szczegółowe zasady udzielania takiej pomocy w Komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej (2009/C 257/01). Komunikat podkreśla rolę mediów publicznych oraz określa warunki, w jakich pomoc jest dopuszczalna. W trakcie prac nad projektem założeń do polskiej ustawy o opłacie audiowizualnej przeprowadzono szczegółowe analizy mające na celu zapewnienie zgodności projektowanych rozwiązań z prawem europejskim.

W Unii Europejskiej wpływy z opłat pobieranych od społeczeństwa stanowią średnio 64 proc. budżetów telewizyjnych europejskich nadawców publicznych (dla porównania w Polsce jest to 17,2 proc.). Jedynym krajem UE, który zaniechał pobierania tego typu opłat i finansuje działalność tych nadawców przede wszystkim z budżetu państwa jest Portugalia. Zgodnie z danymi Europejskiej Unii Nadawców mieszkańcy krajów członkowskich tej organizacji

(wszystkie państwa Unii Europejskiej oraz inne państwa Europy) płacą średnio miesięcznie 2,99 euro na działalność mediów publicznych. Wśród państw Unii Europejskiej Polska zajmuje ostatnie miejsce, jeśli chodzi o wysokość uiszczanych opłat przez jednego mieszkańca. Średnia kwota uiszczana przez jednego mieszkańca Polski na media publiczne wynosi jedynie 0,19 euro na miesiąc. W państwach o podobnym poziomie zamożności do Polski kwoty te są zdecydowanie wyższe. W Słowenii każdy obywatel płaci na media publiczne 3,67 euro miesięcznie, w Czechach – 2,5 euro, na Węgrzech – 1,81 euro, na Słowacji - 1,65 euro, w Estonii - 1,6 euro. W krajach bogatszych od Polski kwoty te są zdecydowanie wyższe i wynoszą np. 7,51 euro miesięcznie w Niemczech, 7,07 euro w Danii, 6,45 euro w Finlandii i Szwecji, 6,28 euro w Wielkiej Brytanii.

Po przeprowadzeniu analiz pod kątem zgodności polskiego prawa z Komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie finansowania nadawców publicznych i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE, opracowane zostały kierunkowe, wariantowe rozwiązania, w których wskazane zostały najpoważniejsze problemy wiążące się z przygotowaniem projektu ustawy, a także propozycje ich rozwiązania oraz koncepcja finansowania mediów publicznych, która zawiera kompleksową propozycję nowego systemu finansowania mediów.

Głównym założeniem projektowanej nowych regulacji powinno być zmniejszenie obciążeń nakładanych na społeczeństwo przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznej egzekucji obniżonych opłat, a w rezultacie wysokiego i stabilnego finansowania publicznego dla nadawców publicznych. Wśród najważniejszych elementów nowego systemu należy wskazać zniesienie powszechnie krytykowanego obowiązku rejestracji odbiorników oraz obniżenie wysokości opłaty od gospodarstwa domowego. Przygotowana w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego koncepcja zakłada utrzymanie obecnego katalogu osób zwolnionych z uiszczania opłat.

Nowe regulacje powinny gwarantować jak najwyższą ściągalność opłaty audiowizualnej. Należy bowiem podkreślić, iż niskie wpływy z obecnie obowiązujących opłat abonamentowych wynikają z faktu, iż jedynie ok. 10% gospodarstw domowych posiadających odbiornik radiowy lub telewizyjny terminowo uiszcza opłatę. W związku z powyższym uznać należy, że zapewnienie wysokiej ściągalności nowej opłaty audiowizualnej nawet przy obniżeniu jej wysokości doprowadzi do znaczącego zwiększenia wysokości środków przeznaczanych na realizację misji publicznej przez nadawców publicznych.

Mam nadzieję, że Pani Marszałek uzna powyższe wyjaśnienia za wystarczające.

Z poważaniem

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Szymon Jajko, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

